

Konkurransklagenemnda

Konkurransklagenemndas avgjørelse V01-2019 - 8. april 2019

Sak: 2018/561
Klager: Arne Pettersen

Konkurransklagenemndas medlemmer:

Harald Evensen, Elin Moen og Linda Orvedal

1 Sakens bakgrunn

- (1) Saken gjelder klage over Konkurransetilsynets avslag på innsyn i et dokument i Konkurransetilsynets sak 2013/538 om foretakssammenslutningen mellom Rema Industrier AS (heretter «Rema Industrier») og Hugaas Industrier AS (heretter «Hugaas Industrier»).
- (2) I forbindelse med Konkurransetilsynets behandling av foretakssammenslutningen mellom Rema Industrier og Hugaas Industrier oversendte Rema Industrier 13. oktober 2015 «*Aksjonæravtale mellom Rema 1000 AS og Hugaasgruppen AS vedrørende Hugaas Industrier AS*». Aksjonæravtalen ble inngått i 2009 og opphørte i 2015 som følge av den nevnte foretakssammenslutningen.
- (3) Konkurransetilsynet mottok 29. november 2017 et innsynskrav i aksjonæravtalen mellom Rema 1000 AS (heretter «Rema 1000») og Hugaasgruppen AS (heretter «Hugaasgruppen»). Tilsynet avsto kravet ved e-post 1. desember 2017. Klagen gjelder avslag på begjæring om innsyn overnevnte dokument. Klager ble underrettet om avslaget 1. desember 2017, og oversendte klagen til Konkurransetilsynet 6. desember 2017. Klagen er således rettidig jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.
- (4) Advokatfirmaet BAHR AS har på vegne av Rema 1000 i e-post 13. oktober 2015 og e-post 8. desember 2017 anført at hele aksjonæravtalen skal unntas i sin helhet. Rema 1000 gjør blant annet gjeldende at informasjon i aksjonæravtaler normalt behandles meget fortrolig mellom forretningspartene, og at avtalen gir innsikt i forretningsmessige relasjoner mellom Hugaasgruppen AS og Rema Industrier AS. Videre anfører Rema 1000 at aksjonæravtalen «*reflekterer partenes forhandlings – og forretningsstrategi, noe som er av forretningsmessig betydning å hemmeligholde. Innsyn i avtalen vil kunne danne grunnlag for antagelser om partenes avtalemessige preferanser og organisering, samt etter omstendighetene relativ forhandlingsstyrke. Slik informasjon og kunnskap vil kunne benyttes av konkurrenter, kunder og leverandører til å tilpasse deres markedsadferd i henhold til hva de lærer om partene og deres innbyrdes forpliktelser i henhold til avtalen.*

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

«Dette kan potensielt skade konkurransen og partenes økonomiske interesser, og også skade partenes posisjon i fremtidige forhandlinger.»

- (5) Konkurransetilsynet vurderte klagen, men konkluderte med at det ikke var grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble derfor oversendt Konkurransklagenemnda ved Konkurransetilsynets innstilling av 21. desember 2018.

2 Klagernes og Konkurransetilsynets anførsler

2.1 Klagernes hovedanførsler

- (6) Klager anfører at opplysningene som eventuelt er omfattet av taushetsplikt, kan sladdes og at det ikke er grunnlag for å unnta dokumentet i sin helhet.

2.2 Konkurransetilsynets anførsler

- (7) Konkurransetilsynet har i hovedsak gjort gjeldende at dokumentet inneholder forretningshemmeligheter som er underlagt taushetsplikt og er unntatt fra innsyn, jf. offentleglova § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Konkurransetilsynet gjør videre gjeldende at de taushetsbelagte opplysningene utgjør den vesentligste delen av dokumentet, og at hele dokumentet kan unntas innsyn, jf. offentleglova § 12 bokstav c.

3 Konkurransklagenemndas vurdering

- (8) Hovedregelen er at *«[s]aksdokument, journaler og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov.»* jf. offentleglova § 3.
- (9) Det følger av offentleglova § 13 første ledd at opplysninger som er underlagt taushetsplikt i lov eller i medhold av lov er unntatt fra innsyn. Det fremgår av forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 at forvaltningen har taushetsplikt for opplysninger om *«tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.»* Det stilles dermed krav både til opplysningenes art og virkning for at det skal foreligge taushetsplikt.
- (10) Det følger av veilederen til offentleglova¹ punkt 6.2.4 at:

«Opplysningar om avtalar med forretningspartnarar og om innhaldet i avtalane kan etter omstenda vere underlagde teieplikt. Dette kan til dømes vere tilfellet dersom andre kan erobre ein forretningspartnar eller ta marknadsdelar frå verksemda med utgangspunkt i opplysningane, eller dersom utlevering av detaljerte opplysningar om prisar eller leveringsvilkår kan skade forhandlingsposisjonen til verksemda i framtidige forhandlingar.»

- (11) Konkurransklagenemnda har vurdert aksjonæravtalens innhold. Den inneholder opplysninger om fremtidige strategier for selskapet Hugaas Industrier AS, drift av selskapet, og opplysninger knyttet til hvilke rettigheter/betingelser som utløses ved endringer av eierforholdene. Etter nemndas vurdering vil beskrivelsene i avtalen av

¹ «Rettleiar til offentleglova» utgitt av Justis- og politidepartementet ved lovavdelingen 2009.

strategier og målsetninger for selskapet kunne gi viktig og konkurransesensitiv innsikt i REMA 1000s tenking og strategi når det gjelder aktiviteter innen fjærkre, og ha betydning for forhandlingsposisjonen til REMA 1000 ved eventuelle fremtidige forhandlinger. Dette gjelder selv om aksjonæravtalen er opphørt. De nevnte opplysningene faller etter nemndas skjønn innenfor kjernen av «drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde», og som derfor er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

- (12) Det er videre et moment i Konkurranseskagenemndas vurdering, se veilederen til offentleglova s. 79, at en eventuell utlevering vil kunne skade tilliten til forvaltningen, slik at innhenting av nødvendige opplysninger vanskeliggjøres i fremtidige saker. Konkurransemyndighetene innhenter taushetsbelagt informasjon i stor utstrekning, og er avhengig av at de som gir taushetsbelagte opplysninger kan stole på at opplysningene behandles konfidensielt.
- (13) Konkurranseskagenemnda mener at de unntatte opplysningene utgjør den vesentligste delen av dokumentet. Det er derfor adgang til å unnta hele dokumentet offentlighet jf. offentleglova § 12 bokstav c.
- (14) Konkurranseskagenemnda har vurdert merinnsyn i de delene av dokumentet som ikke inneholder forretningshemmeligheter, jf. offentleglova § 11. Nemnda vektlegger at aksjonæravtaler generelt av partene regnes som svært sensitive. Det er vanskelig å ha full oversikt over hva interesserte aktører kan trekke ut av avtaledokumentet, selv når forretningshemmeligheter er sladdet, og åpne opplysninger i utgangspunktet synes lite interessante. Videre vil sladding alltid innebære en grad av skjønn, og delvis offentliggjøring av særlig sensitive forretningsdokumenter, kan skape usikkerhet om hvor konkurransemyndighetene vil trekke grensen for taushetsbelagte opplysninger. Dette kan skade tilliten og gjøre Konkurransetilsynets innhenting av opplysninger mindre effektiv. Nemnda er ikke kjent med at det i denne saken er forhold som har spesiell offentlig interesse. Dette er heller ikke anført av klager. Nemnda har foretatt en interesseavveining mellom hensynet til innsyn og hensynet til konkurransemyndighetenes effektivitet, og finner at det ikke bør gis merinnsyn i de delene av dokumentet som ikke inneholder forretningshemmeligheter jf. offentleglova § 11.

4 Avgjørelse

- (15) Konkurranseskagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er enstemmig.

Dokumentet er godkjent elektronisk